

Stelselwijziging Jeugd

**Kindermishandeling
voorkomen door
Opvoeddebatten met
Marokkaanse vaders**

Kindermishandeling en jeugdcriminaliteit hebben een verband. Esmah Lahlah toonde dit aan in haar promotie-onderzoek bij Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongens. Het belang van aandacht voor zowel preventie van als interventie bij kindermishandeling binnen het beleid van gemeenten wordt hiermee extra onderstreept. Een mooi voorbeeld van een preventief project is dat van Trias Pedagogica: Opvoedebatten met Marokkaanse vaders. Dit project won de Innovatieprijs aanpak kindermishandeling 2012 van Stichting Kinderpostzegels Nederland en Stichting Voorkoming van Kindermishandeling (VKM). Abdellah Mehraz, directeur van Trias Pedagogica, en drie Marokkaanse vaders vertellen trots over wat zij tot op heden met dit project hebben bereikt in verschillende gemeenten, door middel van inzet op de eigen kracht van de vaders.

Eind september 2013 promoveerde onderzoekster Esmah Lahlah aan de universiteit Tilburg met haar onderzoek naar de relatie tussen kindermishandeling en jeugdcriminaliteit bij Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongens. De resultaten van de studie laten zien dat Marokkaans-Nederlandse jongens vaker worden blootgesteld aan kindermishandeling, wat voor een deel de criminele betrokkenheid van deze groep jongens verklaart; getuige zijn van geweld tussen ouders blijkt daarbij de grootste impact te hebben. Zowel jeugdcriminaliteit als kindermishandeling zijn het gevolg van meerdere factoren en processen die op elkaar inwerken en met elkaar samenhangen. In het jeugdbeleid dat gemeenten op dit moment in het kader van de transitie jeugdzorg vormgeven, mag de aandacht voor preventie van kindermishandeling (ook voor specifieke gezinnen) niet ontbreken. Bijkomend effect kan dus zijn dat gemeenten hiermee ook de jeugdcriminaliteit op termijn kunnen terugdringen.

‘De kracht zit hem in het geloven in het belang van vaderschap en communicatie’

‘Maar, vaders willen vaak wel anders, alleen weten ze niet hoe’

Een mooi voorbeeld van een project dat (indirect) een bijdrage levert aan het voorkomen van kindermishandeling is ‘Opvoedebatten met Marokkaanse vaders’ van Trias Pedagogica. Abdellah Mehraz, directeur van Trias Pedagogica, vertelt vol trots over het project, waarmee hij in 2007 begon als pilot. Hij ontdekte namelijk dat het aanbod niet aansloot bij opvoedvragen van Marokkaanse vaders: in plaats van één-op-één gesprekken met een hulpverlener hadden ze behoefte aan discussiëren en debatteren met andere vaders. Daarom is Mehraz gestart met de opvoedebatten. Deze vinden plaatst aan de hand van een film, waarin een opvoedsituatie te zien is. Daarna gaan vaders met elkaar in gesprek. Het eerste doel van de opvoedebatten is dat vaders ook in het dagelijks leven met elkaar gaan praten over opvoeding, buiten de opvoedebatten. Dit zorgt indirect voor het voorkomen van kindermishandeling: ‘Als vaders alleen al de vaardigheden aanleren om goed met elkaar te communiceren, dan kun je veel ellende voorkomen. Als je goed kunt communiceren dan hoeft je ook niet te slaan.’

Nadat de pilot 2 jaar draaide, zijn 489 vaders bereikt in Utrecht en Amsterdam en is er gekeken of het project heeft gewerkt. Uit de gesprekken met de vaders die hadden deelgenomen, bleek dat zij zich door het project meer bewust zijn geworden van de manier waarop zij opvoeden en dat ze hierdoor nu andere manieren van opvoeden en straffen toepassen dan slaan. De methodiek is inmiddels niet meer alleen geschikt voor Marokkaanse vaders, maar ook voor Somalische, Turkse, Ghanese, Surinaamse en Antilliaanse vaders.

Trias Pedagogica werkt heel nauw samen met zelforganisaties (bijv. moskeeën). Deze brengen vaders bij elkaar en Trias Pedagogica faciliteert en organiseert de debatten. Trias Pedagogica heeft freelancers opgeleid die de debatten uitvoeren. Vaders willen onderwerpen bespreken als: opvoeden in twee culturen, afstemmen met partners en communicatie met kinderen. Daarnaast nodigt Trias Pedagogica, op aanvraag van de vaders, ook personen uit van belangrijke organisaties om deel te nemen, zoals de directeur van Bureau Jeugdzorg Nederland, een gemeenteambtenaar, een wijkagent en de directeur van de basisschool uit de wijk. Trias Pedagogica traint ook professionals. De ervaring is dat deze een verkeerd beeld hebben van de vaders, namelijk dat ze onwillig zouden zijn. ‘Maar, vaders willen vaak wel anders, alleen weten ze niet hoe.’

Drie vaders die vanaf het begin van het project meededen waren vooraf nieuwsgierig naar de opvoedebatten en waren op zoek naar erkenning. Door de opvoedebatten zijn ze betrokken geraakt bij de opvoeding, gaan nadenken en daardoor verandert hun opvoedgedrag. De vaders zeggen geleerd te hebben dat het belangrijk is om goed te communiceren met hun kind en vrouw, dat ze ook fouten maken en dat het belangrijk is om een eenheid te zijn als ouders door goede afspraken te maken. De vaders geven toe dat zij soms niet willen zeggen dat ze iets niet goed doen, maar het advies vervolgens wel opvolgen: ‘Ben je gek, ik ga niet voorlezen! Maar ondertussen doet hij het wel.’

‘Als ik 1 kind kan redden, zodat hij in een veilige omgeving kan leven en plezier heeft met zijn ouders, dan ben ik echt trots’

De vaders geven elkaar dus tips en gaan nu in het park wandelen met hun kind, terwijl ze de functie van het park eerst niet kenden. Trias Pedagogica heeft hen wakker gemaakt. Ze zeggen dat ze geen vrouwen hebben in ‘externen’ (zorgaanbieders), maar samenwerken om te kijken waar de fout ligt. Ook hebben ze geleerd hoe de hersenen van hun kind in fasen groeien, waardoor ze rekening kunnen houden met wat hun kind kan.

Mehraz’ persoonlijke drijfveer om zich actief in te zetten voor de Marokkaanse gemeenschap: ‘Als ik 1 kind kan redden, zodat hij in een veilige omgeving kan leven en plezier heeft met zijn ouders, dan ben ik echt trots.’

‘Als vaders alleen al de vaardigheden aanleren om goed met elkaar te communiceren, dan kun je veel ellende voorkomen’

Hij heeft zeker 1500 vaders gesproken en hij ziet dat vaders trots naar hem toekomen om te vertellen dat ze nu anders met hun vrouw en kind omgaan: ‘De kracht zit hem in het geloven in het belang van vaderschap en communicatie’.

Iedere gemeente kan bij Trias Pedagogica een aanvraag doen voor het project, waarna wordt afgestemd op de behoeften van de gemeente en de desbetreffende wijk. Wat Trias Pedagogica hierbij belangrijk vindt, is dat gemeenten, of andere professionals uit de gemeente, aanwezig zijn bij de opvoedebatten (minimaal één keer) om te zien wat er gebeurt.

Voor meer informatie over

‘Opvoedebatten met Marokkaanse vaders’, zie de websites van www.triaspedagogica.nl en het [Verwey-Jonker Instituut](#). Het volledige onderzoek van Esmah Lahlah is te lezen in [deze pdf](#).

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

www.voordejeugd.nl

Februari 2014

4 | Stelselwijziging Jeugd